

JÓZSEF ATTILA

PIROS TÖRTÉNET

– Nem láttad a tehenet? Kétfelé állt a szarva és gomb volt a végén. Aztán amikor fejtem, szelíden hallgatózott.

– De bizony, láttam a madarat, piros almát tartott a csőrében. Fölvetette a fejét és tartotta benne.

– Nem láttad a tehenet? Este letérdelt lassan, aztán elaludt. Borja is volt, de azt elvitték, túl a folyón. Ballagott az úton, a farkát meg mozgatta jobbra, balra.

– Mondom, a madár fölvetette a fejét és tartotta benne. Piros volt, és én most keresem. Tudom, hogy ideesett az alma. A halak pedig most odavannak, ahonnan a madarak jönnek. Bizonyosan ott van a dombon a fémek között. Mert nagyon csillogott, amikor leejtette.

Kissé jobbra dőlt, nagy fémkockát szorított a hóna alá és elindult. Könnyöke kiállt, mint a kocka kilencedik sarka és beleütődött az ajtófába. A sarkon már egészen jobbra dőlt. Megkérdezte a rendőrt:

– Nem tudja, kérem, merre van a Lovag ucca?

– Ahol József Attila lakik? Hogyne tudnám. Nagy költő ő, és én vigyázok a rendre. Sisakom is hegyes, hogy leperegjen róla az eső.

– No látja. Mindjárt tudtam, hogy maga derék ember. Ugyan őrizze meg ezt itt, ni. Mire az utolsó vonatok megérkeznek, eljövök, hogy magammal vigyem.

Hóna alá nyúlt, letette a fémkockát. A járókelők pedig megálltak. Különös volt, hogy egy fémkockát őriz a rendőr. Az aszfalt csendesen világított, és az emberek csodálkozva gyerekjátékokat vettek a boltban.

– Fölfedezték a kozmikus sugarakat és te épp egy órája, hogy ott ülsz abban az alacsony székben. Látod, a famunkások már megcsinálták a magos szekrényt. Sok ajtaja van, és amikor kinyílik, megolajozzák a tengelyeket. Mit fogsz beléakasztani, ha alacsony székben ülsz és hegyes orrú hajókon nem ringattad a gyerekedet?

A bankigazgató elbocsátotta munkásait, mikorra megérkezett. Azonnal fölakasztotta tarisznyáját a kilincsre, átöltözött és előfizetett a helybeli lapokra.

Séta közben találtak először. Az emberek összebújtak a szögletekben és hajlongtak körbe-körbe. Nyitott tenyerükből kiesett a sötét esernyő, mellyel épp tréfásan fenyegetőztek. A négy fal sima testével tartotta a mennyezetet, mely fehéren terült a magasban, párhuzamosan a szeretőkkel.

Középen állt a négyzetes hasáb, egyetlen vörös vastömb.

– Látom, jössz az útról, ahol kétoldalt ülnek a fáradt bokrok és az utasokra várnak, akik jönnek a város felé. Odaérnek és szólnak: No bokor, mit vársz?... Azok meg ülnek, mert fáradtak és várakoznak az utasokra, akik jönnek a város felé.

– Látod, jövök az útról és keresem a tehenet. Meg kell keresnem, mert nőnek a gyerekek és kell, hogy ringatózzanak a hegyes orrú hajókon. Nagy kéményükből füst száll föl, és mennek, a hullámok pedig piros golyókat gurigálnak előtte. De te szép vagy, hát nesze.

Lehajolt, fölemelt egy marék fekete földet és simára nyitott tenyérrel oda-nyújtotta. Az pedig kezét szorított véle, s a földet magasba nyújtotta a fejük fölött. Egészen magasra, kabátujja is visszacsúszott a könyökéig.

– Köszönöm a szíved, és íme, megőrzöm.

Azzal a földet a pengő ínnaal szerkesztett szélbe szórta. Megcsendült az, mint a poharak, mikor a ház előtt gyerekek szaladgálnak és lobogó hajukon átsüt a napfény.

(1925)

Magyarország messire van.
Magyarország kegyesen tud van.
Danan, rigókkal a kőpárokban,
Füml tövisekre a kőpárokban,
Hajnal volna, ~~szél~~
Hillő,
Világos,
Tep, kiserda állók a szegények

Nem, nem látta Magyarországot,
Tudom, nehe a nyelvé.
Tudom, nehe a szívem.
Nem, nem látta Magyarországot.

Lányok, arkan, maladnak,
Hár a reggeli néh,
Hajuk lobog a keleti égen.

Ő pedig kövér talcsat for,
Kacsintó ő a lilomillat
esteli érzékénél.

Nem, nem látta Magyarországot,
Ott én van,
Kicsike kertjeinkbe
Zörgő, nazar virágokkal ülhet
h h.

Nem, 1925-é. József Attila